

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta” muutmise” eelnõu (edaspidi *eelnõu*) on välja töötatud loomakaitseseaduse (RT I, 13.03.2019, 16) § 3 lõike 4 punkti 1 ning Vabariigi Valitsuse 8. mai 2001. a määruse nr 161 „Volituste andmine loomakaitseseadusest tulenevate õigusaktide kehtestamiseks” (RT I, 26.08.2015, 7.) punkti 4 alusel.

Põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta” (edaspidi *määrus nr 91*) muutmise tuleneb vajadusest ajakohastada 2009. aastal kehtestatud lamba ja kitse pidamise nõudeid ning lahendada määruse rakendamise käigus ilmnunud probleemid. Eelnõu väljatöötamisel on arvestatud lamba- ja kitsekasvatajate (Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit, Eesti Tõulammaste Aretusühing, Kihnu Maalamba Selts) viimastel aastatel tehtud muudatusettepanekutega. Muudatusettepanekud on kirjalikult ja töögruppides läbi arutatud ning nendega arvestamine on kokku lepitud. Ettepanekuid on põhjendatud tehnoloogia arenguga, uuemate teadusandmetega ning järelevalve käigus ilmnunud vajadusega suurema õigusselguse järele.

Määruse nr 91 üheks koostamise eesmärgiks 2009. aastal oli vajadus kohaldada põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni põhimõtteid Eestis. Eesti Vabariik allkirjastas nimetatud konventsiooni 1. aprillil 2008. aastal. Eelnõu väljatöötamisel on arvestatud põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni lisades „Alalise komitee soovitusel lammaste kohta” (Strasbourg, 6. november 1992) ning „Alalise komitee soovitusel kitsede kohta” (Strasbourg, 6. november 1992) toodud põhimõtteid. Konventsiooniosaliste alalise komitee soovitusel on täitmiseks kõigile konventsiooniosalistele.

Loomakaitseseadusega on kehtestatud üldised nõuded põllumajandusloomade pidamise ja kohtlemise kohta. Määruses nr 91 on sätestatud lamba ja kitse pidamise täpsemad nõuded.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna loomatervise ja -heaolu büroo peaspetsialist Margus Proses (625 6572, margus.proses@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna nõunik Katrin Tuula (625 6166, katrin.tuula@agri.ee). Keeleliselt on eelnõu toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse määrust nr 91 järgmiselt.

Eelnõu punktiga 1 sõnastatakse uuesti määruse nr 91 preambul, sest preambulis osundatud Vabariigi Valitsuse määruse pealkirja on muudetud ning seetõttu tuleb preambuli sõnastus ajakohastada.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse nr 91 § 2 lõike 4 teise lause sõnastust selliselt, et loomapidaja või looma pidamisega vahetult tegelev isik saaks esimese valikuna kasutada oma oskusi anda esmaabi ja teise valikuna oleks tal võimalus konsulteerida veterinaararstiga tänapäevase tehnoloogiavahendi vahendusel, kasutades näiteks nutitelefoni või arvutit. Looma heaolu seisukohast võib haige looma heaolu kannatada, kui veterinaararsti pole saadaval, tal on ootejärjekord või vajadus kaugelt tulla. Seega võivad loomale tekkida kiire veterinaararstiga konsulteerimise võimaluse puudumisel välditavad füüsilised või vaimsed kannatused. Muudatusega muudetakse määruse nr 91 nõue veterinaararsti kaasamise kohta loogilisemaks ja paremini jälgitavamaks ning arusaadavamaks nii loomapidajale kui ka järelevalveametnikule. Loomapidaja saab esmaabi eduka andmise korral kokku hoida kulusid veterinaararsti võimalikule väljakutsele.

Kõnealuse muudatuse tegemisel on lähtutud asjaolust, et igas piirkonnas ei ole loomapidamiskoha lähedal veterinaararsti. Veterinaararst võib olla ka hõivatud teise väljakutsega ja ajakriitilise trauma või haigestumise korral on loomal vaja saada esmaabi võimalikult kiiresti. Tehnoloogiavahendid lubavad tänapäeval edukalt edastada kvaliteetset pilti ning tänu võimalusele osaleda mitmesugustel asjakohastel kursustel on loomapidajate teadmised loomade füsioloogiast ja tervisest oluliselt paranenud. Kui esmaabi või ravivõtted ei anna tulemust, peab loomapidaja või looma pidamisega vahetult tegelev isik viivitamata välja kutsuma veterinaararsti asjakohase veterinaarabi andmiseks haigele loomale. Siinkohal tuleb silmas pidada, et sõna „viivitamata” tähendab „aega viitmata”. Sellises olukorras tuleb silmas pidada karja üldist tervist ja ka inimeste ohutust. Näiteks kiskjarünnaku korral tuleb eelkõige toimetada ohutusse kohta veel terved loomad, tegeledes eelkõige näiteks veekogusse põgenenud loomadega, keda ähvardab uppumisoht. Lootusetult vigastatud loom tuleb viivitamata hädatappa, et vältida looma edasisi kannatusi. Poegimisperioodil oleks prioriteediks poegimisabi andmine mõne teise looma kergema vigastuse ravimise ees.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse määruse nr 91 § 3 lõiget 1, täpsustades nimetatud lõikes sätestatud nõuet. Kui seni tuli loomapidamisruumi või -ehitist puhastada pärast iga loomarühma karjast välja viimist, siis praktikas tähendas see nõue, et pärast kümne lamba müümist sajapealisest karjast tuli nende pidamise ruum puhastada. Selline nõue tõi endaga kaasa ebaproportsionaalseid kulusi loomapidajale ja häiris asjatult loomi, kuna puhastamiseks kasutatakse erinevaid masinaid. Kehtiva veeseaduse kohaselt ei tohigi väljaveetavast sügavallapanust moodustuvat sõnnikuauna välitingimustesse viia ega laotada enne kevadise suurvee lõppu. Kuivõrd kehtiva nõude eesmärk on tõkestada haiguste ja parasiitide levikut, siis antakse muudatusega loomapidajale võimalus puhastada ja desinfitseerida loomapidamisruumi või -ehitist karjatamisperioodil, kui kõik loomad on välja viidud. Seda tööd saab teha ajal, mil lamba- ja kitsapidamises on väiksem töökoormus. Enne karjatatavate loomade või uute loomade sissetoomist peab puhastamine ja vajadusel desinfektsioon tehtud olema. Taolise töökorralduse puhul tekib loomapidamishoones niinimetatud isepuhastumisperiood, mille ajal haigustekitajad hävivad. Muudatus hõlbustab loomapidaja tööd ja teeb nõude arusaadavamaks nii loomapidajale kui ka järelevalveametnikule. Muudatuse tulemusena vähenevad oluliselt loomapidaja kulutused puhastamisele ja desinfitseerimisele, samas paraneb aga loomade heaolu, sest neid ei häirita võimalike tööde ja seadmetega.

Eelnõu punktiga 4 muudetakse määruse nr 91 § 3 lõikeid 3 ja 4 õigusselguse eesmärgil. Erinevalt kehtivast regulatsioonist on lõike 3 uues sõnastuses selgesõnaliselt välja toodud, et nõue kehtib lammaste ja kitsede rühmas pidamiseks ettenähtud ruumi või ehitise kohta. Lisaks on sätestatud, et veterinaararsti ettekirjutusel võib teha erandi näiteks juhul, kui karjas on üks jääv või mõni loom on raskelt haigestunud ning loomal oleks parem viibida rahulikult eraldi ruumis. Teatud tingimustel ei ole ka haiget looma karjast eraldada mõistlik, sest see tekitab loomale lisastressi, aga selle otsuse tegemisel on veterinaararstil kaalutusõigus. Veel saab välja tuua olukorra, kus karjatamisperioodil on loomad karjamaal, aga üks haigestunud loom jäetakse veterinaararsti otsusega sisetingimustesse. Kehtiva regulatsiooni kohaselt on tegemist rikkumisega, kui looma

peetakse ruumis, kus üks loom ei näe teisi. Selleks, et sätet ei oleks võimalik selliselt tõlgendada, on kõnealune muudatus vajalik. Lõike 4 muudatusega sätestatakse, et keeld lamba või kitse üksikult pidamise kohta nii, et ta ei näe teisi liigikaaslasi, ei kehti mitte üksnes siseruumi kohta, vaid laieneb ka karjamaal peetavate loomade kohta, kus nad saavad ise valida, kas soovivad omaette mäletseda või rühmana ringi liikuda. Lambad ja kitsed on karjaloomad ning karjast eraldamine on neile erakordselt häiriv. Lamba või kitse karjast eraldamise korral (näiteks isase looma või tiine emaslooma puhul) peab võimaldama loomal näha teisi liigikaaslasi. Ka sel juhul on veterinaararstil õigus üksik haige loom karjast eraldada.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse määruse nr 91 § 4 lõiget 2 õigusakti ajakohastamise eesmärgil. Kehtiva regulatsiooni kohaselt ei tohi elektriseade olla loomale kättesaadav. Loomade heaolu eesmärgil on kasutusele võetud elektriseadmed, mis soojendavad jootureid külmal ajal ja tagavad seega joogivee kättesaadavuse. Lisaks kasutatakse ka ammjootureid talledele piimajoogi andmiseks. Sellest tulenevalt ei ole põhjust jätta nõuet endisel kujul kehtima. Kehtivas sõnastuses on sätestatud nõuded elektriseadmete kohta. Tegelikult on oluline nõue, et seade peab olema paigaldatud vastavalt tootja kasutusjuhisele ja on tehniliselt töökorras. Muud nõuded on sisuliselt kordamine. Muudatusega võimaldatakse kasutada elektrijootureid ning tagatakse seega loomade heaolu külmal ajal. Samuti jäetakse muudatusega välja tarbetu kasutusjuhise sisu kordamine õigusakti sättes.

Eelnõu punktiga 6 muudetakse määruse nr 91 § 4 lõiget 6. Lõastamisnõudeid muudetakse loomapidajate soovil. Loomapidajate ettepanekus on kirjeldatud olukordi, kus kahe pöörliiga lõa kasutamine on majanduslikult ebaproportsionaalne ja põhjendamatu, näiteks eri karjadest loomade eraldamine loomanäitusel otsese kontakti vältimiseks; emaslooma lõastamine juhul, kui ta ei luba talle imetama; innaperioodil ootamatult agressiivseks muutuva jäära lõastamine jne. Juhul kui loom vajadusest tingitult ruumis või ehitises ajutiselt lõastatakse, siis tema heaolust lähtuvalt peab olema tagatud, et ka tavaline pöörliteta lõög võimaldaks loomal tunda end vabalt ja loom peab saama mugavuse tagamiseks end liigutada. Küll aga on kahe pöörli nõue jätkuvalt kehtiv välitingimustes lõas peetava looma puhul. Siis on olemas oht, et loomaomanik ei jälgi oma looma piisavalt ning seetõttu võib loom ringi liikudes oma lõa selliselt kokku keerutada, et see ta ära poob. Kahe pöörli nõuet võib mõista kui varuvarianti puhuks, kui üks neist pöörlitest mingil põhjusel, näiteks takerdumine nõõri, mehhaaniline vigastus või muu põhjus, ei tööta. Muudatus vabastab loomapidaja kohustest hankida teadmata koguse pöörleid, millega kehtivate nõuete kohaselt peaks olema varustatud kõik majapidamises kasutatavad lõastamisvahendid.

Eelnõu punktiga 7 muudetakse määruse nr 91 § 7 lõikeid 3 ja 4. Eestis kehtivad EL õigusest tulenevad mahepõllumajanduslikud nõuded lammaste ja kitsede vabaõhuala suhtes on leebemad kui määrusega nr 91 kehtestatud nõuded lammaste ja kitsede väliaediku suhtes. Muudatus tehakse nõuete ühtlustamiseks. Põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni soovitusel lammaste ja kitsede kohta eraldi ruuminõudeid väliaedikule ei kehtesta. Kuivõrd loomakasvatavad tegid ettepaneku vähendada väliaediku suurust, sätestatakse eelnõus kompromissina, et väliaediku suuruse nõue kehtib täiskasvanud looma kohta. Tallede käitumist jälgides võib täheldada, et nad hoiavad nagunii ema ligi ja leiavad mängimiseks sobiva platsi. Konventsiooni alalise komitee soovitude nõue on üldine: „Kui kavandatakse uut lammaste pidamiskohta, tuleb arvesse võtta kõik sellised väliskeskkonna tegurid nagu müra, valgus, vibratsioon, atmosfääritingimused, õhusaaste ning tulekahjust ja üleujutusest tulenev oht.”. Seega ei ole kavandatav muudatus vastuolus konventsiooni soovitustega. Küll aga hõlbustab see loomapidajate elu, kes ei pea heal poegimisaastal talvistes tingimustes, kui maa on külmunud, hakkama ootamatu tööna väliaedikut suuremaks ehitama. Muudatus ei mõjuta loomade heaolu.

Samuti muudetakse määruse nr 91 § 7 lõiget 4. Muudatus tehakse selleks, et viia õigusakt vastavusse põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni alalise komitee soovitustega lammaste kohta. Soovitude artikli 18 nõue on järgmine: „Laudas peetavate lammaste puhul määratakse ühele loomale eraldatav ruum, kõigile loomadele ettenähtud üldpindala ja rühma

suurus kindlaks vastavalt lammaste vanusele, soole, suurusele ja muudele bioloogilistele omadustele. Sulu kuju ja loomkoormus peavad võimaldama küllaldast vabadust ja piisavat liikumist. Tuleb eriti hoolt kanda, et ei oleks tiinete uttede ülekoormust. Koos tohib pidada kuni 50 looma, et ära hoida liiga suure rühma tõttu tekkivaid omavahelisi suhtlemisprobleeme. Arglikult toituvad loomad tuleb välja selgitada, teistest eraldada ja moodustada nende jaoks uus väiksem rühm eraldi sulus". Ka Eesti juhtiv kihnu maalamba kasvataja dr Ärmpalu-Idvand juhtis tähelepanu asjaolule, et oluline on lammaste arvu, ruumi suuruse ja söödasõime pikkuse suhe, et need oleksid piisavad ja vastavuses, mitte abstraktne loomade arv määramata suurusega ruumis. Seega tuleb tõdeda, et kuni 50 looma koospidamise nõue peaks kehtima vaid tiinete uttede ja kitsede puhul, kuna need loomad on tundlikumad ja vajavad rahulikumat ruumi. Muudatusega parandatakse viga kehtiva õigusakti tekstis. Muudatus ei vähenda loomade heaolu taset.

Eelnõu punktiga 8 täiendatakse määruse nr 91 § 7 lõikega 6. Selle muudatuse eesmärk on parandada üksikult peetava lamba või kitse heaolu, tagades loomale sotsiaalne suhtlemine, kui ei ole võimalik pidada teist sama liiki looma. Kitsi peetakse sageli üksikult mõne eaka inimese juures. Sellisel juhul toimub looma sotsiaalne suhtlemine inimesega. Skandinaavias on levinud, et lammas võetakse suveks pidamisele. See on praeguseks levinud ka Eestisse. On teada, et sellisel juhul võib lammas seltsida hobuse, laama ja isegi koeraga. Loomapidaja peab sotsiaalse suhtlemise eesmärgil üksikuna peetava lamba või kitsega vähemalt kaks korda päevas kontakteeruma, kontrollides tema tervist ja heaolu. Muudatus parandab loomade heaolu ülalkirjeldatud juhtudel ehk väljaspool tööstuslikku loomakasvatust.

Eelnõu punktiga 9 muudetakse määruse nr 91 § 8 lõiget 1 selle ajakohastamiseks ja tegeliku olukorraga vastavusse viimiseks. Eestis on hakanud viimastel aastatel levima ise villa vahetavad ehk „no lana” lambatõud. Sellist tõugu lammast ei ole vaja pügada, kuigi villavahetusperioodil võib ta ripneva villa tõttu üsna inetu välja näha. Eelkõige on see dorperi tõugu lammas, aga pole võimatu, et lähiajal jõuab meile ka muid sellesarnaseid tõuge. Järelevalvetegevuses peaks ametnik lähtuma asjaolust, kas sellise lamba tõukirjeldusse on iseeneslik villavahetus sisse kirjutatud. Uskuma ei peaks loomaomanikku, kes väidab, et tema lammas lõpuks ikkagi villa maha viskab. Dorperi ja teiste sarnaste tõugude omadused on saanud pikaajalise aretustegevuse tulemusena ega mõju halvasti sellist tõugu loomade heaolule. Muudatus välistab võimaluse, et kedagi sunnitakse ettekirjutuse kohaselt pügama sellisesse tõugu kuuluvat lammast, kelle puhul see ei ole asjakohane.

Eelnõu punktiga 10 muudetakse määruse nr 91 § 11 lõikeid 5 ja 6. Nimetatud paragrahvi lõike 5 muudatus tehakse loomakasvatajate ettepanekul parema õigusselguse huvides. Kehtiva sõnastuse järgi peaks loomapidaja tegema kõik temast oleneva, et kaitsta looma halbade ilmastikutingimuste eest. Sõnastus on ebaõnnestunud, sest sätte eesmärgiks on tegelikult see, et loomapidaja peab looma kõik võimalused, et loom saaks ise varjuda sobimatute tingimuste eest. Loomale ebasobivad tingimused on lõõskav päike, liigsed sademed, tuul koos sademetega ja muud sellised tingimused. Varjuda peab saama kõigi eelnimetatud tingimuste eest. Selleks sobib nii kõrgem koht karjamaal, puudesalu, põõsastik, varjualune kui ka muu koht. Siinkohal ei tohi jätta tähelepanuta loomapidaja kohustust jätta vajaduse korral vabaks pääs loomapidamishoonesse või toimetada loomad üleujutuse ohu korral turvalisele alale.

Määruse nr 91 § 11 lõike 6 muudatus tehakse samuti loomakasvatajate ettepanekul parema õigusselguse huvides. Kehtiva õigusakti kohaselt pannakse loomakasvatajale kohustus tagada lammaste ja kitsede ajamiseks kasutatava koera selline käitumine, et ta lambaid ja kitsi ei vigastaks ega tekitaks neile stressi. Uue sõnastuse järgi ei tohiks lammaste ja kitsede ajamiseks kasutada väljaõppeta koera, kes võiks loomi vigastada või neile stressi tekitada. Loomade ajamisel koera kasutamise korral on mõõduka stressi tekitamine vältimatu, kuid tekitada ei tohi liigset stressi. Vastutus selle eest, et koer sobib lammaste ja kitsede ajamiseks, jääb endiselt loomapidajale. Muudatus peaks aitama parandada loomade heaolu, kuivõrd asjakohaste oskusteta koer ei tohi enam lambaid ega kitsi ajada.

Eelnõu punktiga 11 muudetakse määruse nr 91 § 12 lõiget 4. Muudatus tehakse loomakasvatavate ettepanekul. Kehtiva regulatsiooni kohaselt oli nõue täiesti absoluutne – vesi ei tohi jääda. Paraku ei ole Eesti tingimustes võimalik seda tagada isegi elektrijooturite olemasolu korral. Loomapidamisruumi kütta ei ole otstarbekas ega ka majanduslikult võimalik. Loomakaitseseaduse § 3 kohaselt peab loomapidaja võimaldama vastavalt looma liigile ja eale talle sobivas koguses sööta ja joogivett. Ühtlasi peab loomapidaja põllumajandusloomade tervist ja heaolu kontrollima nii sagedasti, kui seda on vaja vältitavate kannatuste ärahoidmiseks. Nendest kahest nõudest lähtuvalt peab loomade heaolu olema tagatud isegi juhul, kui tugeva külma korral vesi korraks jääb. Vee jäätmise korral peab loomapidaja rakendama asjakohaseid meetmeid, et jootmissüsteem taas töökorda saada, või tagama ajutise käsitsi jootmise. Muudatus ei mõjuta oluliselt loomade heaolu.

Eelnõu punktiga 12 muudetakse määruse nr 91 § 13 lõike 3 esimest lauset. Muudatuse eesmärk on jätta määrusest nr 91 välja korduv nõue. Nimelt kordab muudetav säte § 12 lõike 3 teist lauset – pidev ligipääs puhtale veele peab loomale olema tagatud alates esimesest elunädalast. Õigusselguse huvides ei ole vaja korrata sama nõuet ühe õigusakti erinevates sätetes. Muudatus ei halvenda ega paranda loomade heaolu.

Eelnõu punktiga 13 muudetakse määruse nr 91 § 13 lõike 4 esimest lauset eesmärgiga viia see vastavusse üldlevinud praktikaga nii Eestis kui ka kogu Euroopas. Kehtiva regulatsiooni kohaselt tuleks talle võõrutada mitte varem kui kolme kuni nelja kuu vanuselt. Praktikast võõrutatakse ema poolt hüljatud talle nende tervise ja juurdekasvu huvides juba alates kahe kuu vanusest. Sama kehtib piimalammaste tallede kohta, kes võõrutatakse varakult majanduslikel kaalutlustel. Usaldusväärseid teadusandmeid ühtse võõrutusvanuse kehtestamiseks pole. Võõrutamine põhineb suure osas kogemusel ja seda tegevust mõjutavad talle sünniaeg, lambatõu eripärad, lisaööda andmine, talle päevane juurdekasv, karjamaa taimestiku kasv ja muud tegurid. Selge on see, et kehtiva võõrutusaja vahemiku puhul ei ole arvestatud kõiki asjaolusid ja tegelikku praktikat. Näiteks Soome ja Suurbritannia asjaomased õigusaktid on jätnud tallede võõrutusaja üldse reguleerimata. Loomapidajate ettepanekute kohaselt ei tohiks võõrutamisel arvestada mitte ainult talle vanust, vaid ka kehakaalu, sest see annab oluliselt parema teabe looma arengust ja tervislikust seisundist. 15-kilogrammiline lamba- või kitsetall on piisavalt iseseisev, et omastada eluks vajalikke aineid karjamaa rohust või loomapidaja antavast lisaöodast. Ka on suure osas tegemist isereguleeruva süsteemiga, kus ütle ise kas laseb või ei lase talle imema. Muudatuse eesmärk on muuta nõuded paindlikumaks ning viia need vastavusse tegeliku olukorraga.

Eelnõu punktiga 14 ajakohastatakse määruse nr 91 normitehniline märkus. Normitehnilist märkust täiendatakse viidetega määrustele, millega on muudetud nõukogu direktiivi 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset. Lisatakse viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.09.2015, lk 1–15).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõus tehtavad muudatused ei ole otseselt seotud Euroopa Liidu õigusega. Muudatused on kooskõlas põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni (EÜT L 323, 17.11.1978, lk 14–22) ja nõukogu direktiiviga 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset (EÜT L 221, 08.08.1998, lk 23–27).

4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamisega kaasneb väheoluline mõju majandusele. Mõju sihtrühm on loomapidajad, kes tegelevad lammaste ja kitsede pidamisega. Organisatsioonidesse on

koondunud 241 lamba- ja kitsepidajat. Neile lisaks veel suurema või vähema karjaga lamba- ja kitsepidajat, kes organisatsioonide töös ei osale.

Sihtrühmadega seotud sotsiaalne mõju, sealhulgas mõju tervisele, toiduohutusele, tööhõivele ja muule, ning mõju keskkonnale hinnanguliselt puudub. Ka ei mõjuta määruse muudatus piirkondlikku töökorraldust ega kohalike omavalitsuste tööd.

Kaasnev mõju: eelnõuga tehtavad muudatused aitavad lahendada määruse rakendamisel ilmnunud probleeme ja parandada nõuete õigusselgust, mis on eriti oluline järelevalve teostamisel. Eelnõus on arvestatud asjaoluga, et tehnoloogia ja tootmisskeemid on muutunud alates lamba- ja kitsepidamise nõuete kehtestamisest 2009. aastal. Eelnõus sätestatud muudatused hõlbustavad loomapidaja igapäevaseid tegevusi. Majanduslik mõju on väheoluline, sest määrus ei mõjuta oluliselt loomapidajate kohustusi – tehnoloogiliste protsesside lihtsustamine ja leebemad ruuminõuded toovad loomapidajatele kaasa vähest lisatulu. Põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni alalise komitee soovitude sätetest lähtuvalt tehtud muudatustega ühtlustatakse nõudeid Euroopas kehtivate asjaomaste nõuetega ning tagatakse seega loomapidajatele parem konkurentsivõime.

Eelnimetatud mõju ulatus, sagedus ja ebasoovitava mõju avaldumise risk on väike. Kuna määruse rakendamisega eeldatavasti ei kaasne olulisi mõjusid, ei ole vajadust koostada Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri” § 65 lõike 2 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisategevusi avalikule sektorile. Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile, Veterinaar- ja Toiduametile, Eesti Loomaarstide Ühingule, Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidule, Eesti Tõulammaste Aretusühingule, Kihnu Maalamba Seltsile ja Eesti Loomakaitse Seltsile. Eelnõu ei esitata avalikule konsultatsioonile.

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemis EIS kooskõlastamiseks Keskkonnaministeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile.

Kuna eelnõu sisaldab toote nõuetele vastavuse seaduse tähenduses tehnilisi norme, teavitatakse sama seaduse § 43 lõike 1 kohaselt sellistest normidest Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriike. Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2010. a määruse nr 140 „Kavandatavast tehnilisest normist, infoühiskonna teenusele kehtestatavast nõudest ja teenuse osutamise nõudest teavitamise kord ning teavitamist koordineeriva asutuse määramine” § 3 lõike 1 kohaselt on Eesti Vabariigis teavitamist koordineerivaks asutuseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium. Eelnõu edastatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile edasiseks menetlemiseks.